

ЗА ЕДИН СПРАВЕДЛИВ ЗАКОН

ВЪЗМОЖНО ЛИ Е ДОПЪЛНИТЕЛНО
ДАНЪЧНОТО ОБЛАГАНЕ НА
СВРЪХПЕЧАЛБАТА ?

КАКВО Е СВРЪХПЕЧАЛБА?

- свръхпечалба — съществително име, женски род;
- Печалба, която значително превишава средната;
- Печалбата получена с изкуствено увеличение на цените при дефицит на стоки, предивзвикан от криза , война или друго извънредно положение с цел получаване на свръхпечалба ;
- **super profit; excess profit;**
- данък върху свръхпечалбите **an excess profit tax;**

НЕОБХОДИМОСТ

НАРУШЕНО ЧУВСТВО ЗА СПРАВЕДЛИВОСТ!

КАКВО НИ КАЗВА НАРОДА?

“ЕДИН ГЛЕДА СВАТБА ДРУГ –БРАДВА!”

“РИБА СЕ ЛОВИ В МЪТНА ВОДА!”

“БОЛЕН НА ЛЕГЛО СЕ..... Л Е К У В А!”

ПРИЧИНИ

- ОБЕКТИВНА НЕОБХОДИМОСТ- В зависимост от кризата като напр.при пандемия- ЛЕКАРСТВА, ЗАЩИТНИТ СРЕДСТВА, ДЕЗИФЕНКТАНТИ, МЕДИЦИНСКА АПАРТУРА И ДР.
- СУБЕКТИВНА НЕОБХОДИМОСТ- ЧУВСТВО НА НЕСИГУРНОСТ ПОРАЖДАЩО НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРИДОБИВАНЕ И ПРЕЗАПАСЯВАНЕ С ШИРОК КРЪГ ОТ ВЕЩИ И АКТИВИ, НЕПРЯКО НЕОБХОДИМИ ВЪВ ВРЪЗКА С КОНКРЕТНАТА КРИЗА.

СВРЪХПЕЧАЛБА

МАЛКО ПРЕДИСТОРИЯ

- САЩ- след Първата световна война WAR “*PROFITS AND EXCESS PROFITS TAXES*”
.....*The comparison was at first a direct one in absolute figures. If a given firm was making, before the war, \$100,000 a year and in a year during the war made \$150,000, then \$50,000 was considered the war profit. Obviously this assumes that trade is along old lines, that there is no new plant and equipment and no change in productsiving.....”* CARL C. PLEHN.
Колумбийски университет 1920г.
- Чикаго юниверсити прес журнал .Публикувано в Нешънъл Такс журнал ,том 4 №3 1951г.

LEGISLATIVE HISTORY OF EXCESS PROFITS TAXATION IN THE UNITED STATES IN WORLD WARS I AND II

ANITA WELLS *

SUBSEQUENT to World War I, a noted tax authority in this country stated that the only invention of consequence developed in the field of finance during the war was the special taxation of excess profits.¹ The excess profits tax was employed during World War I not only in the United States, but in at least twenty other countries.² Most, if not all, of these countries repealed the tax shortly after the end of the war. It was reintroduced³ by many countries during World War II.

The forerunner of the World War I excess profits tax in the United States was the munition manufacturers' tax imposed under the Revenue Act of September 8, 1916. This tax was a special supplementary income tax at the rate of 12.5 per cent upon the entire profits of munitions manufacturers from the sale of munitions. Although it was not an excess profits tax, it was directed at

those who profited from war.³

ACT OF MARCH 3, 1917

An excess profits tax was enacted on March 3, 1917. Although this tax was superseded by the October 3, 1917 tax, it deserves attention as the first excess profits tax enacted by the Federal Government.⁴ It was also significant because it set the pattern of the World War I taxes of measuring excess profits by the standard of return on invested capital.

The March 3 act applied to corporations and partnerships but not to individual proprietorships.⁵ It imposed a tax of 8 per cent upon net income (as computed for income tax) in excess of \$5,000 plus 8 per cent of actual invested capital. Invested capital was defined to include the actual cash value, at

³ With the enactment of the excess profits tax, the munition manufacturers' tax was retained for the single year 1917 at the reduced rate of 10 per cent.

⁴ American experience with an excess profits tax dates back to 1863 when the State of Georgia enacted such a tax to provide for war pensions. It was imposed on earnings in excess of 8 per cent of the capital stock, at rates varying from 5 to 25 per cent of the amount of the excess. The Wisconsin income tax, as adopted in 1911, based the corporation rate upon the relation between the income of the corporation and the assessed value of the property employed.

⁵ Also exempt were: corporations specifically exempt from income tax (nonprofit organizations and certain forms of cooperatives), and partnerships engaged in the same type of business; and partnerships engaged in agriculture or in rendering personal services.

* The author is a member of the Tax Advisory Staff, U. S. Treasury Department. She wishes to thank E. Gordon Keith and George E. Lent for their critical review of the article and many helpful suggestions. Any opinions expressed are the author's own and do not necessarily reflect the views of the Treasury Department.

¹ Robert Murray Haig, "British Experience with Excess Profits Taxation," *The American Economic Review Supplement*, Vol. X, No. 1, March, 1920, p. 1.

² "War Taxation of Incomes, Excess Profits and Luxuries in Certain Foreign Countries," Library of Congress, Legislative Reference Division (G.P.O. 1918).

Какво се случва днес в ЕС?

-Гръцкото правителство възнамерява да обложи допълнителните печалби на производителите на енергия с 90% данък. Кириакос Мицотакис определи таксата като **„данък солидарност в полза на обществото“**.

- В Италия Марио Драги обяви специален данък върху допълнителните приходи на енергийните компании на две стъпки: първо 10% и увеличение до 25%, Данъкът ще се начислява върху допълнителните приходи, които дружествата са **реализирали между октомври 2021 г. и март 2022 г. в сравнение със същия период на 2020/2021 г.**

.....днес в ЕС?

- В Австрия федералния канцлер Карл Нехамер публично спомена за възможността **да из земе от компаниите печалбите от кризата**. В резултат на това двата борсово търгувани доставчика на електроенергия Verbund и EVN загубиха пазарна стойност от над 5,4 милиарда евро в рамките на един ден.. Според австрийски експерти общ специален данък би бил допустим.....но бизнеса е против.

.....днес в ЕС ?

- В Германия Зелените оказват натиск за по-строга облагане на допълнителните печалби, свързани с войната. Министърът на икономиката и опазването на климата Роберт Хабек (Зелени) е заявил в на конференция на семейните предприемачи, че **чувството му за справедливост е нарушено**, ако петролните компании се възползват от последиците от войната в Украйна. Но министърът на финансите Кристиан Линднер е против такъв данък. Той се позовава на **проблемите с определянето на границите**. Производителят на ваксини Biontech също спечели от криза , без да е имало искания за прихващане на свързаната с коронавируса печалба от страна на държавата.

.....а у нас?

- WWW.ONAIR.BG 06=06-2022
- **Данък върху свръхпечалбите на енергийните дружества**, премахване на акциза върху газ и електроенергия, намиране на алтернативни доставки и компенсаторни механизми в помощ на бизнеса и домакинствата са мерките, които правителството предвижда в отговор на кризата след спрените доставки на газ от Русия.
- Те бяха представени от вицепремиера и министър на икономиката и индустрията Корнелия Нинова по време на Експертния консултативен съвет по горивата.
- WWW.dnevnik.bg 06.06.2022
- След множество политически коментари през последните месеци за това **да се изземва цялата свръхпечалба на държавните производители на ток** след голямото му поскъпване и парите да се ползват за компенсация на засегнатите от това има вече внесен проект. Той е за промени в Закона за енергетиката внесен в НС на 3.06.2022г. и е подписан от представители на "Има такъв народ", но проверка на "Дневник" показва, че се подкрепя и от останалите в коалицията.
- В него [не се въвежда термин свръхпечалба](#), който бе използван в политическите изказвания, но се определя как може да се използва цялата печалба на публичните дружества в сектора.
-

Единно решение за ЕС?

- От седмици се дискутира възможността лидерите на ЕС да дадат зелена светлина на временните налози за непланираните печалби, които натрупаха енергийните компании заради високите цени на природния газ и електроенергията. Основен акцент в срещите на енергийните министри през последните седмици е ,че защитата финансирането на подобни мерки ще може да бъде възможно **чрез приходи от временни данъци върху свръхпечалбите**, натрупани в сектора. Компании, чието производство не зависи от природния газ, могат да бъдат подложени на извънредния налог.
- По данни на Международната агенция за енергетика (МАЕ) в енергийния сектор на ЕС през 2022 г. ще има неочаквани печалби от около 200 млрд. евро, според сегашното пазарно състояние.
- <https://www.investor.bg/surovini/365/a/90-danyk-vyrhu-voennite-pechalbi-351629/>

КЛЮЧОВИ ДУМИ

- Кириакос Мицотакис „данък солидарност в полза на обществото“.
- Марио Драги -Данъкът да е върху допълнителните приходи, реализирани между октомври 2021 г. и март 2022 г. в сравнение със същия период на 2020/2021
- Роберт Хабек заявява че **чувството му за справедливост е нарушено;**
- ЕС –зелена светлина на временните налози за непланираните печалби;

НАШЕТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ПРИНЦИПНИ ПОЛОЖЕНИЯ

- ТЪРСИМ ОБЩО РЕШЕНИЕ ИЗВЪН КОНТЕКСТА НА ЕНЕРГИЙНАТА КРИЗА , А ЗА СЛУЧАИТЕ НА НАТРУПВАНЕ НА СВРЪХПЕЧАЛБА ПОРОДЕНА ОТ КРИЗА;
- ВЪЗПРИЕМАНЕ НА ВСЕОБХВАТНОТО ПРОЯВЛЕНИЕ НА ЧУВСТВОТО НА НЕСИГУРНОСТ ПРИ КРИЗА, НАДХВЪРЛЯЩО НЕЙНИТЕ ПРЕКИ ПРОЯВЛЕНИЯ;
- ИЗБЯГВАНЕ НА СЪЗДАВАНЕ НА ИЗКУСТВЕНИ ПРИВИЛЕГИИ ЗА ОПРЕДЕЛЕНИ БИЗНЕСИ, ЧРЕЗ АПРИОРНО ИЗКЛЮЧВАНЕ ОТ МЕХАНИЗМА НА ДОПЪЛНИТЕЛНОТО ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ;
- ВЪЗПРИЕМАНЕ НА ВЕЧЕ ДАДЕНИТЕ В ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО ОПРЕДЕЛЕНИЯ НА СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩЕСТВОТО, ВЪЗПРИЕМАНИ КАТО КРИЗА;

ПРИНЦИПНИ ПОЛОЖЕНИЯ

- ОПРЕДЕЛЯНЕ НА СПЕЦИФИЧНИ НАЦИОНАЛНИ ЦЕЛИ ЗА ИЗПОЗВАНЕ НА СРЕДСТВАТА ОТ ДОПЪЛНИТЕЛНО ОБЛАГАНЕ НА СВЪРХПЕЧАЛБИТЕ;
- ПРИЛАГАНЕ НА ПРОГРЕСИВНА ДАНЪЧНА СКАЛА ЗА ОБЛАГАНЕ СВЪРХПЕЧАЛБИТЕ;
- МАКСИМАЛНА ОБВЪРЗАНОСТ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО ДОПЪЛНИТЕЛНОТ ДАНЪЧНО ОБЛАГАНЕ НА СВЪРХПЕЧАЛБИТЕ С ТЕЗИ ПО ДОПК;
- ОБРАТНА СИЛА НА ЗАКОНА;

КАТО ЗА ПОСЛЕДНО!

- Надяваме се в рамките на предизвикания дебат и ако се намери достатъчно обществена и политическа енергия, която да подкрепи идеята, да се включат активно и експерти в данъчната сфера, икономисти, финансисти, бюджетари,
- **защото за да очакваме ефект за обществото със стрелка ориентирана към полюса „СПРАВЕДЛИВОСТ“, тая работа трябва да се огледа отвсякъде,**
- както и разбира се – всяка друга!

ОЧАКВАНИЯ!

- В очакване на похвали, ругатни, удари под кръста и потупвания по рамото,
-
- Оставам Ваш !
-
- Яни Янев
- БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО !